

Il-Banda Pinto fil-Karnival ta' Malta 1966 - 1979

John Camilleri

Is-sena l-oħra konna tajna ħarsa lejn is-sehem tal-Banda Pinto fil-Karnival ta' Malta bejn is-sena 1930 u s-sena 1957. Din is-sena sejr in naraw il-partecipazzjoni tal-Banda Pinto bejn is-sena 1966 u s-sena 1979.

Is-Sehem tal-Banda Pinto fil-Karnival tal-1966

Kien u għaddew disa' snin mis-suċċess tal-1957, meta l-Banda Pinto ħadet sehem għas-sitt darba fil-karnival. Din is-sena l-karnival kien iċċelebrat fil-Belt bejn it-18 u it-22 ta' Frar. Is-sugġett għal din is-sena kien *Buyers and Sellers* band grotteska bil-kostumi tal-artist Elizeo Terribile.

Waqt il-ħidma tal-karru għall-karnival is-Socjetà Filarmonika Pinto resqet protest quddiem il-kumitat tal-karnival kontra Lukardu Borg u l-Karru Trijonfali *The Winner* meta nstab li kien qiegħed jikkopja x-xogħol tal-artist Carmel Schembri li kien qiegħed imexxi x-xogħol tal-karru Trijonfali tal-Banda Pinto. Borg kien ikkopja xi maskri li kienu nħaddmu fuq il-karru tal-banda. Kien sar ukoll protest għudizzjarju fil-Prim Awla tal-Qorti Ċivili tal-Maestà Tagħha r-Reġina mis-Socjetà Filarmonika Pinto kontra Ludgardo *sive* Riccardo Borg. Wara diskussjoni bejn iż-żewġ partijiet intlaħaq ftehim fejn L. Borg, wara li marru u sabulu li l-Maskri tal-Karru tiegħu huma kopja tal-Maskri tal-Kostum tagħhom, qabel u aċċetta li jnehhi dawk il-Maskri li huma kopja tal-Maskri tal-Banda.

Bħas-snin ta' qabel il-Banda Pinto zammet ir-reputazzjoni meta ħadet l-ewwel premju fil-kategorija tal-baned grotteski. Din is-sena kien hemm erba' baned li ħadu sehem. Il-Banda Nicolò Isouard li kienet kummissjonata, il-Banda Pinto li ħadet sehem b'marċi grotteski, il-Banda ta' San Pawl il-Baħar bit-tema *Followers of Bacchus* u l-Banda La Vittoria tal-Mellieħa.

Kien sar ukoll marċ fit-22 ta' Frar ġewwa Hal Qormi fi Triq San Sebastjan li dar mal-Knisja ż-żgħira għal quddiem il-Każin.

- 1 Lehen il-Belt Pinto, Il-Banda Pinto fil-Karnival 1966
- 2 Times of Malta, 21/02/1966, 23/02/1966
- 3 Korrispondenza, Dwar il-Karnival 13/02/1966, 16/02/1966

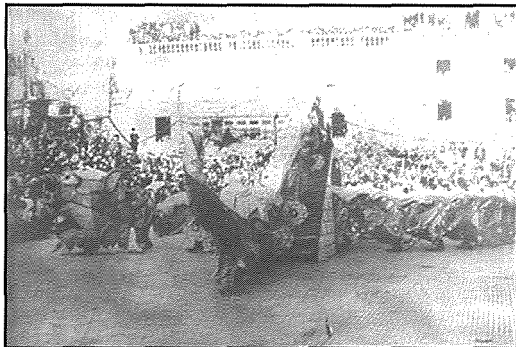

Buyers and Sellers 1966

Il-Banda Pinto fil-Karnival tal-1967

Il-Karnival ta' din is-sena gie ċelebrat bejn it-3 ta' Frar u s-7 ta' Frar fil-Belt. Il-Banda Pinto żammet mat-tradizzjoni tagħha u ħadet sehem għat-tmien darba bit-tema *Id-Dudu*. Dan is-sehem tal-Banda kienet fil-kategorija tal-Kumpaniji bil-Kostum mhux koppji.

Id-dudu kellu żifna sabiha taht it-tmexxija ta' J. Micallef ta' *The Diamond Shoes*. Iż-żifna kellha tahlita ta' muzika mill-isbaħ sakemm id-dudu jinbidel għal farfett. Din is-sena wkoll il-Banda Pinto ħadet l-ewwel premju fil-kategorija ta' Kumpaniji bil-kostum mhux koppji.

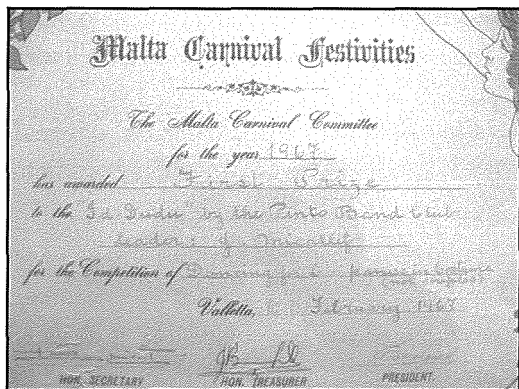
Id-Dudu - żifna tal-Banda Pinto 1967

Id-Dudu - żifna tal-Banda Pinto 1967

Din il-partecipazzjoni kienet deskritta bħala originali għal Malta, għalkemm hija popolari hafna fiċ-ċelebrazzjonijiet fil-Ġappun. Din kienet żifna inġenwa u provdjet spettaklu ta' kuluri speċjalment meta d-dudu jinbidel f'numru kbir ta' friefet.

Times of Malta 08/02/1967, 11/02/1967

Il-banda Pinto terġa' tiehu sehem fil-karnival fl-1969

Fl-1969 il-Banda Pinto ziedet suċċess ieħor billi reggħet rebħet l-ewwel premju bil-kostum li kien jismu **IL-BDIEWA JIFFESTIĠJAW LIN-NAFFARA** f'kompetizzjoni mal-*Peace Band* tan-Naxxar. Il-Karnival kien iffestegġat bejn il-15 u t-18 ta' Frar

Il-Banda Pinto issa qegħda tikkompeti bil-kostum biss; din kienet l-ewwel darba

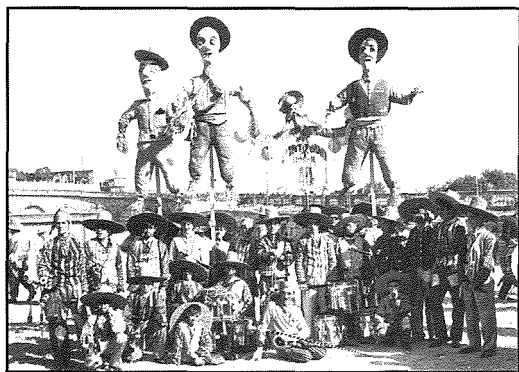
li l-Banda daħħlet tikkompeti mingħajr il-karru trijunfali u maskri grotteski li bla dubju kienu jinvolu hafna xogħol u spejjeż. Biex jimla dan il-vojt tal-karru u l-maskri grotteski, il-kumitat ħaseb billi ħareġ bl-idea ġdida u originali, dik li għaqdu l-banda tal-*Scouts* biex bit-tnabar, iċ-ċirimelli, akkordji u *bugles* taw wirja eċċellenti u daqqew mal-Banda Pinto

l-famuz marċ *Tomm Tomm* kif ukoll qajmu briju u entużjażmu liema bħalu waqt li kienu għaddejnin mat-toroq principali tal-Belt Valletta u b'hekk qalghet it-tifhir ta' kulhadd.

Mal-Banda Pinto kien hemm ukoll numru ta' tfajliet li kienu qiegħdin jirrapprezentaw lill-bdiewa nisa li bis-sfatar u t-tamburlini komplew ziedu dik l-atmosfera ferrieħa tal-jiem tal-Karnival. Dawn it-tfajliet bdew jiżfnu madwar erba' nuffara.

Kulhadd kelma waħda li kull meta tidhol il-Banda Pinto fil-Karnival, dejjem ikollha xi haġa ġdida u sabiħa li żgur tisraq l-ammirazzjoni ta' dawk li jarawha għaddejja mit-toroq tal-Belt.

Barra s-sehem tagħha fil-Karnival il-Kumitat tal-Karnival kien ukoll ikkummissjona l-Banda Pinto biex iddoqq fl-isfilata tat-Tnejn tal-Karnival bħala servizz żejjed.

Il-Banda Pinto 1969 IL-BDIEWA JIFFESTIĠJAW LIN-NAFFARA

Referenzi

Lehen il-Belt Pinto April, Mejju, Ġunju 1969
Times of Malta 19/02/1969, 20/02/1969

Il-banda Pinto fil-karnival tal-1970

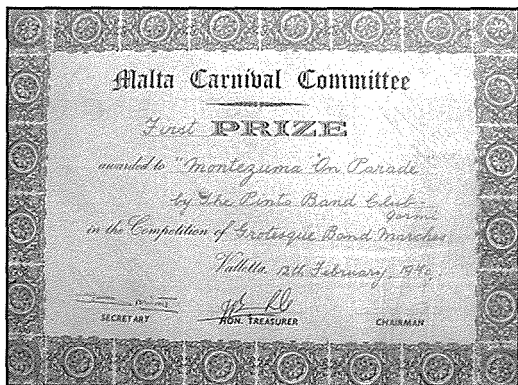
Din kienet l-għaxar darba li l-Banda Pinto ħadet sehem fil-Karnival tal-Belt Valletta, li din is-sena sar bejn is-seba' u l-għaxra ta' Frar. Din is-sena kien hemm 27 karru inkluż ir-Re tal-Karnival, seba' karrettuni, ħames karozzini, żewġ baned u sitt settijiet ta' maskri grotteski. Iz-żewġ baned fl-isfilata kienu *Montezuma on Parade* tal-Banda Pinto u *Holiday in Town* of *St. Mary's Band Club* ta' Hal Għaxaq. Din is-sena l-Karnival ġie bejn is-7 u l-10 ta' Frar.

Montezuma on Parade kien jiffirma parti mill-Banda Pinto li din is-sena ħadet sehem b'kostum Messikan ta' żmien il-*Conquistadores*. Din il-banda prezentat spetaklu bil-kostumi kuluriti u l-*headdress* tar-rix. Ħadu sehem numru sabiħ ta' tfajliet b'imrewhiet u maskra grotteska ta' Montezuma li kienet qed tingarr minn erbat irġiel. Dan ix-xogħol artistiku kien fdat f'idejn is-Sur Anthony Fenech.

Din is-sena l-Banda Pinto mhux biss rebhet l-ewwel premju, imma ħadet ukoll il-*Mro. G. Ciappara Challenge Cup*.

Referenzi

Times of Malta 11/02/1970, 12/02/1970
Il-Berqa 11/02/1970
L-Orizzont 11/02/1970

Magician Jumbo Cards fl-1971

Il-ħdax-il parteċipazzjoni fil-Karnival kienet dik tas-sena 1971. Din is-sena l-Karnival sar fil-21, 22, u 23 ta' Frar. Din is-sena l-Banda Pinto daħlet bit-tema *Il-Magician Jumbo Cards*. Mal-Banda Pinto kkompetew ukoll *La Stella Band Club* tal-Gudja u l-Banda *Peace* tan-Naxxar. Din is-sena kien hemm 56 parteċipant f'kategoriji differenti.

Il-Banda Pinto kellha magħha karozza żgħira mibnija biex tirrappreżenta pakketti tal-karti tal-logħob kompluti wkoll bil-kappell u l-bastun. Quddiem il-Banda kien hemm numru ta' żgħażaġh jaqbzu u jifirfu u joħolqu atmosfera. Fuq nota ferrieħa kien hemm erba' kpiepel kbar u dawk li kienu jgorrhom kellhom bħal ucuħ fuq sidirhom. L-effett kien li kienu qishom nani u dan ħoloq effett grottesk. Il-bandisti ukoll kienu preżentaw kostum kulurit u pulit bħala grupp. Impresjonaw ħafna l-maskri originali grotteski tal-Banda Pinto.

Il-ġurnal il-Ħajja tat-22 ta' Frar 1971 qal hekk: Ġemgħa żgħira ta' rġiel lebsin ta' nani b'kappell kbir fuq rashom intogħġbu ħafna mill-pubbliku. Dawk li kienu quddiem il-Banda Pinto kellhom ukoll maskri grotteski taħt l-isem *Magician Jumbo Cards*. In-nani kienu rġiel zaqqhom barra u fuqha kellhom impingi wiċċ ta' raġel. B'hekk ġara li filwaqt li ż-zaqq bdiet tidher qisha ras, ir-ras proprja tal-individwu kienet kappell kbir li hu kien qed iġorr. Biex idahhku, dawk lebsin ta' nani bdew jonfhu u jiġbdu 'l gewwa l-istonku tagħhom, waqt li fl-*Enclosure* kienu qed jizfnu għad-daq tal-kanzunetta ta' *Canzonissima, Ma Che Musica*.

In-nani reġġhu kienu ċ-ċentru tal-attrazzjoni tal-ġurnata bil-qbiż tagħhom. Id-daq tat-tliet baned li din is-sena daħlu għall-isfilata tal-Karnival kompli l-atmosfera ta' briju bil-kanzunetti moderni u ferrieħa li bdew idoqqu.

Bħas-snin ta' qabel din is-sena l-Banda Pinto komplet tkabbar r-reputazzjoni tagħha meta kisbet l-ewwel premju f'din il-kategorija tal-baned, filwaqt li rebhet ukoll il-*Mro. G. Ciappara Challenge Cup*.

Referenzi

L-Orizzont 24/02/1971
Il-Ħajja 22/02/1971
Times of Malta 22/02/1971, 24/02/1971, 25/02/1971

Il-karnival tal-baħar

Fis-7 ta' Settembru 1971 il-Kumitat Festi Nazzjonali kien organizza għall-ewwel darba l-Karnival fuq il-baħar bħala parti mill-Festi Nazzjonali Maltin. Is-swar kienu miżgħuda bin-nies biex jaraw dan l-ispettaklu. Fost dawk li ħadu sehem kien hemm tmien gruppi ta' *Water Skiers*, disgħa u għoxrin biċċa tal-baħar, li jvarjaw minn karrijiet kbar fuq il-braken, luzzijiet, dgħajjes, kajjikki u jottijiet.

Fl-isfilata ħadu sehem ukoll erba' baned - il-Banda Pinto, *id-Duke of Edinburgh Band* tal-Birgu, *La Stella Band Club* tal-Gudja u banda indipendenti li giet iffurmata apposta għall-okkażjoni minn M. Muscat. Dawn il-baned kienu kkummissjonati mill-Kumitat tal-Festi Nazzjonali.

Wara l-isfilata saret wirja bl-ilma mill-erba' vapuri tal-irmonk: St. Michael, Scottish Terrier, St. Thomas u St. Elmo.

Il-banda Pinto tiegħu sehem fil-karnival tal-1973

Il-Karnival tal-1973 għe bejn id-19 u t-22 ta' Frar u din kienet it-tnax-il darba li l-Banda Pinto pparteċipat fil-Karnival. Is-sugġett ta' din id-darba kien dak ta' *Meals on Wheels*. Kien hemm erba' baned li daħlu għal dan il-Karnival: il-Banda Pinto, *Zodiac Signs* tal-Banda *La Stella* tal-Gudja, *Il-Għanja tas-Saħħar* tal-Banda *Duke of Edinburgh* tal-Birgu u *Qis Mitt Darba u Aqta' Darba* tal-Banda *Imperial* tal-Mellieħa.

F'dan il-Karnival kien hemm numru sabiħ ta' kompetituri li ħadu sehem f'sezzjonijiet differenti, fosthom: Karrijiet trijonfali, Baned b'marċi grotteski, karrijiet imzejna bi fjuri, maskri grotteski, karrettuni u karozzini, kumpaniji taż-żfin mhux koppji, kumpaniji taż-żfin koppji, kumpaniji taż-żfin tat-tfal, kumpaniji ferrieħa u tad-daħk u karrijiet bir-riklami.

Il-karru tal-Banda Pinto kien fih figura spettakolari u li jolqot l-għajn għalkemm kellu kuluri mitfija. Il-bandisti kienu libsin kostum bħal tas-soltu f'zewg biċċiet imma kellhom *headgear* li kien grupp preżentat bl-isbaħ kuluri. Bħalma għamlet fis-snin ta' qabel il-Banda Pinto rebħet l-ewwel premju fil-kategorija ta' marċi grotteski mill-baned. Il-Banda rebħet ukoll il-*Mro. G. Ciappara Challenge Cup*.

Il-karnival tal-1974

Il-Karnival ta' din is-sena kien sar bejn il-11 u l-14 ta' Mejju. Din is-sena l-Banda Pinto ma kinitx fost il-kompetituri, però kienet ħadet sehem fih meta giet ikkummissjonata mill-Kumitat tal-Karnival flimkien ma' baned oħra li wkoll kienu qed jipparteċipaw b'kummissjoni. Għalhekk din is-sena ma kienx hemm il-kompetizzjoni ta' marċi grotteski mill-baned.

F'dan il-Karnival kien hemm 58 kompetitur f'kategoriji differenti, fosthom: karrijiet trijonfali, karrijiet trijonfali mzejna bil-fjuri, maskri grotteski, kumpaniji taż-żfin f'kategoriji differenti, koppji, mhux koppji u tfal. Il-baned li ħadu sehem f'dan il-Karnival kienu: Banda *Pagliacci* - il-Banda *La Stella* tal-Gudja, *It's Magic* - Il-Banda ta' Mikiel Muscat, *Happy Wanderers* - Banda tad-Dipartiment tal-Edukazzjoni u l-Muskettieri tal-Banda Pinto. Kif iġib l-isem il-bandisti kienu libsin ta' muskettieri.

Sehem il-banda Pinto fil-karnival tal-1977

Il-Karnival tas-sena 1977 kien iċċelebrat bejn is-6 u l-10 ta' Mejju. Għal din is-sena ma kienx pjanat li l-Banda Pinto tiehu sehem. Kien hawn li s-Sur Pawlu Camilleri talab lill-Kumitat biex tgħinu jidhol bil-Banda fil-Karnival.

Wara li saru diskussjonijiet bejn il-Kumitat u Pawlu Camilleri sar qbil li s-Sočjetà toffri l-ghajjnuna tagħha, f'dik li hija muzika u xi strumenti bħal katuba u platti. Kien miftiehem ukoll li Pawlu kien responsabbli biex iħallas l-ispejjeż u f'każ li jiehu xi premju l-qliegh jinqasam bejn iż-żewġ partijiet.

Għal dan il-Karnival kien hemm 54 parteċipant f'kategoriji differenti. Re Tal-Karnival, Maskri Grotteski, Kumpaniji bil-Kostum, Karrijiet tal-Iskejjel, Karrijiet Trijonfali, Kumpaniji tat-Tfal, Karrettuni, Karozzini u ma' dawn kollha spikka t-Trio Komiku *Charlie Chaplin in the Street*.

Kienu ħames baned li pparteċipaw fil-kategorija ta' marċi grotteski, dawn kienu:

il-Mirbuħ mhux Mitluf - Banda Grotteska minn Pawlu Camilleri - Qormi Din id-Darba Jmiss Jien - Banda Grotteska minn Raymond Azzopardi - Hamrun *The Happy Wanderers* - Banda tad-Dipartiment tal-Edukazzjoni Logħba fil-Karnival - Banda Grotteska minn Mikiel Muscat - Qormi X'Ħareġ mill-Bajda tal-Karnival - Banda Grotteska minn La Stella Band Gudja.

Fil-fatt il-kompetizzjoni kienet bejn erba' baned għax il-Banda tad-Dipartiment tal-Edukazzjoni ma kkompetietx. Il-Banda Pinto kienet tagħmel parti mill-Banda ta' Pawlu Camilleri. L-ewwel premju ntrebaħ mill-Banda La Stella tal-Gudja, it-tieni premju ma ngħatax filwaqt li l-Mirbuħ mhux Mitluf ta' Pawlu ħadet it-tielet premju.

L-aħħar parteċipazzjoni tal-Banda Pinto fil-karnival

L-aħħar darba li l-Banda Pinto ħadet sehem fil-Karnival ta' Malta kien fis-sena 1979. Din is-sena l-Karnival kien sar bejn il-11 u l-15 ta' Mejju. Din il-parteċipazzjoni kienet possibbli fuq inizzjattiva ta' Sebastian Baldacchino, Twanny Muscat, Lorry Saliba, Publius Chetcuti, Grace Cilia u Mariolina Zerafa li talbu lill-Kumitat biex jipparteċipaw f'isem is-Sočjetà bil-Banda Pinto.

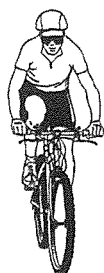
Wara diskussjoni li saret mal-Kumitat sar qbil u l-Kumitat offra kull għajjnuna min-naħa tiegħu. Hawn ta' min isemmi li Sebastian Baldacchino mhux biss kien membru tal-Kumitat imma wkoll kien dejjem attiv flimkien ma' Ġamri Grech kull darba li l-Banda Pinto ħadet sehem fil-Karnival sa mis-sena 1966.

Fil-Karnival ta' din is-sena kien hemm fuq 50 parteċipant f'kategoriji differenti: Re Tal-Karnival, Maskri Grotteski, Kumpaniji bil-Kostum, Karrijiet tal-Iskejjel, Karrijiet Trijonfali, Kumpaniji tat-Tfal, Karrettuni u Karozzini. Din is-sena ħadu sehem baned li kienu:

- Ir-Re tal-Karnival Jixxala - Banda Grotteska - Gudja
- L-Oroskopju - Banda Grotteska - Ghaxaq
- Muzika Flora - Banda Grotteska - Banda Pinto - Qormi

- Mużika mit-Tabakk - Banda Grotteska - Żejtun.
- Is-Sur Domino iħobb jilgħab id-Domino - Banda Grotteska - Paola

It-tema għal din is-sena kienet Mużika Flora, fejn inħadem karru magħmul mill-fjuri tal-karti. Interessanti dwar din il-partecipazzjoni f'din il-kompetizzjoni li saret kienet il-mistoqsija: Kemm intużaw fjuri fuq il-kpiepel tal-bandisti u ż-żeffiena li akkumpanjaw il-banda u fuq il-karru fl-edizzjoni ta' din is-sena? Ir-risposta rebbieħa kienet dik ta' 53,321 fjura. Din is-sena l-Banda Pinto rebħet it-tielet premju.

BASTJAN TAR-ROTI

42, St Joseph Street, Qormi QRM 2322
Tel: 2148 7264 • Mob: 7920 9182

THE EMPIRE CYCLE WORKSHOP EST. 1920

For Complete Bicycles, New & 2nd Hand Parts & Accessories, Trotting & Cart Wheels.
Also repairs on Bicycles, Centering of Bicycles & Motor Cycle Wheels.

HOME LED MALTA

LIGHTING Design And Installation

Mob: 9919 1917/8, 7703 5554, 2703 5554

Email: HOMELEDMALTA@GMAIL.COM

WWW.HOMELEDMALTA.COM

MILL-ĦAJJA U MILL-ISTORJA TAS-SOĊJETÀ